

(המשך מעמוד 9)

ולתשכילה רחבה. הוא התקבל לעבודה האקדמית. ולמד בירושלים, כאוניברסיטת העברית, בתחילת שנות ה-60. בחוגים מתמטיקה, כלכלה ומדעי המדינה. באותה תקופה היה גם פעיל סטודנטיאלי: במיצע-עיתונות פרטי כבש את משרת עורך ביטאון-הסטודנטים פי האתון.

על תקופת שירותו הצבאי חלוקות הרעיונות. הוא נהג לספר שהורח מקורס קצינים, אחרי ששבר את רגלו, אך הצליח להגיע לחיל-השיריון, אחרי שהעלים את עובדת היותו חולה. על הדרך שבה עזב את הצבא והיחידה הקרבית יש כמה גירסות. אחרי השיחרור נסע ללמוד בארץ (המשך בעמוד 39)

מדוע הם מתאבדים?

במיקרה כזה יש חשיבות מכרעת לטיב היחסים בין גבר (אם הנאשם הוא גבר) ואשתו (ולהיפך, אם הנאשמת אשה). וגם עם אדם קרוב אחר - הורה, בן וכו'.

זהו המיבחן העליון לקשר בין בני-זוג. אם הגבר בטוח לחלוטין שאשתו תעמוד לצידו, בלב ובנפש, בכל מצב הצמיו לו, יהיה לו הכוח לעמוד בו. אם ביטחון זה חסר, הוא עלול להישר בתור קלות.

הרגשה של נבגדות יכולה להרוס אדם במצב זה. במיקרה מסויים יכול אדם להיחרס על-ידי התנכרות מיישפתו. ובמיקרה אחר על-ידי התנכרות מיפגתו. שהפכה לו בית שני (עופר).

● חוויות ילדות.

אדם שלא ליקק דבש בילדותו יהיה פגיע מכות מאשר ילד-תנובה. ש.אמא רצה אחריו עם בנה.

אדם שנאלץ להתמודד עם בעיות של עוני או ניכור בילדותו מחוסן יותר מאשר בן-טובים. שהכל הוגש לו על צלחת. ושאינו רגיל להתמודד ממש עם מצוקות החיים.

● שיטות המישרה.

כל הגורמים האלה מוכרים היטב לחוקרי המישרה והשב"כ. והם מנצלים אותם עד תוים.

כאשר מטרת החוקר היא, לשבור את הנחקר בכל מחיר, מכיוון שאחרת אינו יכול לאסוף את החומר הדרוש להרשעה. הוא ינגן על כל הגורמים האלה כדי להביא את הנחקר לנקודת-השבירה. הוא מסתכן בכך שדי במצב כזה בצעד קטן אחד יותר מדי. כדי להביא את האיש להתאבדות.

על-ידי הטלת האיש לפתע לבית-מעצר מצחין, בחברת מושעים מן הסוג הירוד ביותר, מגביר החוקר את תחושת-הנפילה של האיש. על-ידי התייחסות אליו כאל סמרטוט הוא מבהיר לו שמעמדו החברתי נהרס לצמיתות. המאסר מגביר את הרגשת הבדידות, וחוקר זריז גם מספר לנחקר כי הכל התנכרו לו. כי אשתו נטשה אותו וידידיו ושותפיו זנחו אותו.

שורת ההתאבדויות של אישים בכירים, שהסתבכו במרשעות כלכליות מצביעה על כמה תכונות משותפות. למרות ההבדלים הגדולים בין האישים עצמם.

היו אישים שעולמם חרב עליהם באותה המידה. אך שלא התפתו אף לרנע למחשבות של התאבדות. למשל: מיכאל צור ואשר ידלין, שלא לדבר על אהרון אבו חצירא ושמואל פלאטרושון. מה מבדיל את המתאבדים מאי-היה-לצרה? אילו נסיבות מיוחדות גורמות לכך שאנשים מסוימים מתאבדים במצב כזה? התשובה נעוצה בשילוב של כמה גורמים:

אימת הנפילה.

ככל שהאיש הצליח לרכוש לעצמו מעמד רם יותר בחברה, בכלכלה ו/או במערכת המדינית, כן גדולה יותר אימתו כאשר הוא עומד לפתע לפני שוקת שבורה.

יש אנשים שאינם יכולים לתפקד אלא כשהם מרגישים שהם שלטים בסביבתם. כאשר הם עומדים לפתע לפני מצב של אי-אונות, ואינם יכולים עוד לשלוט בבני-אדם, הם חשים בחוסר היכולת להמשיך. מקור הדבר בתחושה יסודית של חוסר-ביטחון-עצמי, שניתן היה להתגבר עליה רק במצב של שליטה על הזולת. (תופעה זו בלטה במיוחד בפרשתו של יעקב לוויןסון).

חשיבות התדמית.

פגיעים במיוחד אנשים הרואים את חזות הכל בתדמיתם החיצונית - אנשים שאין להם הרגשה של ערך עצמי, הנקבע על-ידי עצמם. אלא שערכם נמדד בעיניהם רק על פי יחס הסביבה אליהם. אלה הם אנשים החיים למען, שוויץ ורושם, הזקוקים לאישור מתמיד של מעמדם החברתי וכוחם - אם על-ידי הרגשת שליטתם באחרים (לוויןסון) או על-ידי קצירת הצלחה חברתית ראוותנית (אלבין).

כאשר עולם זה של רושם ותדמית מתמוטט לפתע, בן לילה, לא נותר להם דבר, והם עומדים לפני תהום פעורה של אפס.

הרגשת הבדידות.

במצב כזה של מצוקה, כאשר העולם נחרב, זקוק אדם, לביטחון מוחלט בעורך שלו.

לילה באבו-כביר

זה מה שקורה לאדם שנעצר באבו-כביר:

מהרגע שדלת-הפלדה הענקית, המובילה לחצר בית-המעצר באבו-כביר, נסגרת מאחורי העציר, הוא שרוי באחד המקומות הנוראים ביותר שאליהם יכול להיקלע אזרח ישראלי.

תחילה מובל העציר לחדר-הקבלה. זהו חדר גדול, שבו יש שולחן ענק ועליו יומן. השוטר המביא את העצור מוסר ליומנאי את מקודת-המעצר 48- שעות, חתומה בידי קצין-מישטרה, והעציר נרשם ביומן.

אחרי-כך מגיע הטקס של החימוש. העציר נאלץ למסור לשוטר את כל תכולת כיסיו, ובכללה כסף קטן, מיסמכים ומפתחות. מהעציר נלקחים שרוכי-הנעליים, תגורת-המיכנסים ואפילו שעונית-יד. דבר זה נעשה כדי למנוע מן העצורים להבריח לתוך בית-המעצר סמים וחפצים מסוכנים.

אחרי-כך נערכת, למעמים, בדיקה גופנית. בבדיקה זו מחפשים השוטרים בחלקי-הגוף המזונועים ביותר, וגם כפה ובפי-הטבעת, גיסי-תבלהות של חימוש כזה אפשר לראות בסרטים. אקספרט של חצות ומאחורי הסורגים.

הדבר הראשון ההולם בעציר, המוכנס למיסדרון-התאים, הוא הריח הנורא. בית-המעצר הוא מיבנה רקוב ומתפורר, והתנאים הסניטאריים ברבים מאנפיו הם בלתי-ינסבלים.

בבית-המעצר יש אגף הנקרא, אגף הצווארון הלבן, שבו התנאים הם קצת יותר טובים, באגף הביגוד. אם עציר מבקש ללכת לשירותים, הוא מובל על-ידי השוטר לחדר מצחין, שאין בו אסלה אלא חור מזהם בריצפה, שבו עליו לעשות את צרכיו. בתאים בני חמישה מקומות יש בחדר שירותים, המנוקים על-ידי העצירים בעצמם.

העציר מקבל מיזון צבאי פשוט. כדי להתכסות מקבל העציר, בהתאם לעונת השנה, שלוש או ארבע שמיות-צמר צבאיות מחוספסות, ולרוב לא-נקיות.

לחיתים מתרחשים בתאים מעשי-משע. עצירים חזקים וא לימים מתעללים לא-פעם בעצירים, אשר נדמה לעבריינים שהם חלשים או עצירים, מעשי-סדום והתעללות אלימה הם חזיון נמר באבו-כביר.

גם אם העציר הוא, אורח מיוחד, וזוכה בתא מבודד, קשה להניח שיוכל לישון בלילה, האור דולק עד השעה 10 בלילה, והחלל מלא תמיד קריאות, צעקות של אנשים מתוך שינה, ולא פעם אפשר לשמוע זעקות של אנשים מוכים, או של נרקומנים בנקרחה. האיוורור בבית-המעצר אינו קיים. על מיוזג-אוויר אין מה לדבר, והחלונות הקטנים, שאין בהם שמשות, מכוסים בסורגים כלי-כך צמופים, עד כי האוויר כמעט שאינו מצליח לחדור. בקיץ, שהייה בתא רגיל היא כמעט בלתי-אפשרית.

אחרי ליל-בלהות כזה בתא מקבל העציר ארוחת-בוקר, זו תכלול, קרוב לוודאי, תה כהה ומתוק, ביצה קשה, לחם מאתמול, זיתים, עגבניה, מעט גבינה לבנה, ריבה ומרגרינה, ועם מעט מזל - גם כמה סרדינים. כל אחד חוטף, מי שאינו זריז נשאר רעב. את כל המזון זורקים לצלחת יחד, הביצה תקועה בריבה והזיתים מעורבבים עם המרגרינה.

ספק אם בבוקר יוכל העציר להתקלח ולהתגלח. החזקת מכשירי-גילוח אסורה על העצירים, מפחד פן יפגעו בעצמם. בתאוריה, על הסוהר לספק מכשירי-גילוח, אולם במציאות - מים חמים וסבון הם מיצרד נדיר באבו-כביר, אם זוכה העציר לקבל מכשירי-גילוח, קרוב לוודאי שהוא יהיה חלוד או מזהם.

מן הראוי לצייין כי השוטרים המשרתים במקום אינם זוכים בתנאים טובים בהרבה.

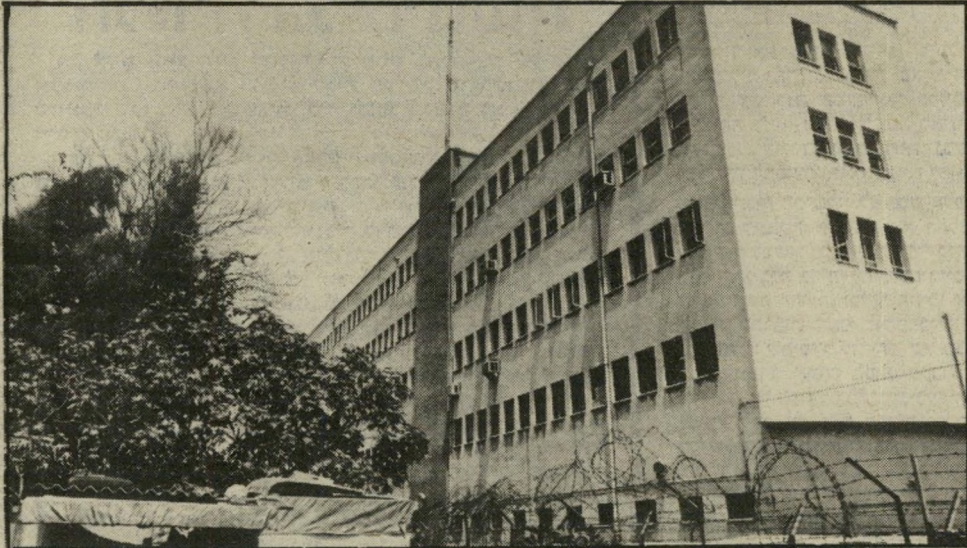
בבית-המעצר יש אגף חדש ומשוכלל, שהתנאים טובים בו בהרבה, אולם הוא שמור לקסיגים ולנשים. מיכאל רותם ■

חסיין לאחר המוות?

ביום הראשון בבוקר מיהר קצין-המישרה יגאל מרכוס, הממונה על חקירתו של מייקי אלבין, למישרדו של עורך-הדין אורי וגמן, השניים נעלו את עצמם במישרד במשך זמן ארוך. ברור כי למרכוס היו הרבה שאלות לעורך-דינו של אלבין, השאלה הראשונה שעמדה על המרק היתה בוודאי: האם נשמר החסיין על יחסים בין עורך-דין ללקוח גם אחרי מותו של הלקוח? האם יכול מרכוס לחקור את וגמן על נושאים שסיפר לו לקוח, אלבין, לפני מותו?

ככל הידוע, טרם נדונה בישראל שאלת חסיין שלאחר-המוות, אולם ידועה דעתו של וגמן, שהוא עורך-דין ותיק ואמין, כי החסיין נשאר שריר וקיים, ואין עורך-דין יכול להתנער ממנו גם אחרי מותו של הלקוח, אם תעמוד המישרה על רצונה לחקור את עורך-הדין, יתכן כי יהיה עליה לפנות ללישכת עורכי-הדין ולבקש אישור עבור וגמן, כי הוא איננו עובר על כללי האתיקה המקצועית, כאשר הוא מסכים לענות על שאלות המישרה.

עד אז יישארו בוודאי סודותיו של אלבין בנבכי מישרדו של עורך-הדין. אילנה אלון ■



מאחורי של הבניין, בקומה השלישית, למטה: גופתו של אלבין מורדת לקבר, בבית-הקברות קריית-שאוול. בניין המישרה ביפו, שם נמצא חדר-החקירות שמחולנו קפץ אלבין אל מותו. החדר נמצא בצד

